

TIEDE JA ASE SOTATIETEELLISEN TUTKIMUKSEN JULKISIVU

Yleisesikuntaeversti, filosofian tohtori h.c. K J Mikola

Kymmentuhatta sivua yhtenäistä tieteellistä julkaisusarjaa ei vielä ole saavutus sinänsä. Ei meidänkään oloissamme liioin ole erikoista siinä, että mainittua sarjaa on julkaistu jo viidettä vuosikymmentä. Tarkastelun arvoiseksi tämän tekee vasta se, että tuohon julkaisutoimintaan sotatieteiden alalla on lähdetty miltei tyhjästä, uranuurtajina on ollut vain pieni joukko tavoitteilleen uskollisia, että kyseessä on lajissaan maamme ainoa sotatieteellinen julkaisusarja ja että työ on tehty ensisijaisesti vain omin taloudellisin ponnistuksin.

Näin voidaan sanoa nyt viidenteen neljättä numeroonsa pääsevistä Suomen Sotatieteellisen Seuran vuosijulkaisusta ”TIEDE JA ASE”. Vaikka tämä ilmestyykin seuramme 50-vuotispäivän merkeissä, on sen sarjanumero siis vasta 35. Kyseessä ei kuitenkaan ole toistuva julkaisutoiminnan epäsäännöllisyys vaan aluksi liikkeellelähdön etsintä ja sitten sotiemme ja poikkeusajan aiheuttama kymmenen vuoden katkos.

Suomen Sotatieteellinen Seura ry perustettiin v 1927 — kolme vuotta Sotakorkeakoulumme alkamisesta, heti sen ensimmäisen kurssin valmistumista seuraavana keväänä —aluksi Sotakorkeakoulun toimintaan

läheisesti liittyvänä ja Sotakorkeakoulun Upseerikerho-nimisenä. Tällä nimellä seura toimi kaksi ja puoli vuotta, jolloin — vuoden 1929 lopulla — se sääntöjen uusinnan yhteydessä sai nykyisen nimensä jatkaen tästä alkaen itsenäisenä tieteellisenä yhdistyksenä.

Sotakorkeakoulun Upseerikerhona aloitettiin jo julkaisutoiminta ja näin ennätettiin julkaista viisi erillistutkimusta. Samaa jatkettiin nimen ja sääntöjen muutoksen jälkeenkin, jos kohta vuosien 1930 ja 1931 talouslaman johdosta tahti hidastui niin, että julkaisusarja karttui vain kahdella. Vuoden 1933 alkuun mennessä oli vapaa sotatieteellinen tutkimuksemme toimittanut julkisuuteen siis seitsemän tutkielmaa. Näistä kukin käsitti tietyn, melko rajoitetun aiheen, joista viisi oli asianomaisten tutkijain diplomitöiden pohjalta niitä syventäen ja laajentaen tehtyjä ja kaksi oli kiintoisia sotahistorian esimerkkejä, toinen jopa ajankohtainen johtamistehtävien jakamista koskevan kiistakysymyksen tarkastelu.

Vasta v 1933 — kuudentena toimintavuotena — oli päästy niin pitkälle, että voitiin aloittaa sarjajulkaisu, jossa tulitisiin julkistamaan seuran jäsenten — ja tapauksesta riippuen ulkopuolistenkin — tutkielmia samoissa kansissa eri sotatieteiden ja yleisten maanpuolustuskysymysten alalta sekä saattamaan lukijain tietoon keskitettyjä selostuksia lähinnä sotateknillisistä, asejärjestelmiä tai muita alan ajankohtaisia aiheita koskevista aiheista. Seuran johdon tuolloin tekemä päätös merkitsi luottamusta omiin voimiin, uskoa toiminnan jatkuvuuteen ja tuntemusta tarpeesta saada sotilasalan tutkimusharrastukselle julkisuustilaa sekä siten innostaa vasta parisataista yleisesikuntaupseeristoamme vapaamuotoisesti syventymään alansa probleemoihin ja kehitysnäkymiin. Ulkoisina vaikutteina olivat jo seuralle jätetyt ja julkaisemista odottavat tutkimustyöt sekä luonnollisesti myös ulkolaiset vastaavat julkaisut.

Oman sotatieteille omistetun vuosijulkaisun ensimmäinen numero pääsi täten julkisuuteen vasta 16 vuotta maamme itsenäisyysjulistuksen jälkeen. Mutta tuo pitkä näkymättömän kypsymisen ja edellytysten luomisen sekä hiljaisten valmistelujen aika oli sikäli hedelmällinen, että vuosien 1933/34 vaihteessa valmistunut TIEDE JA ASE no 1 on voinut pysyä muodollisena esikuvana seuraaville vuosikirjoille vuodesta toiseen.

Koska tämä tarkastelu keskittyy lähinnä siihen, miten Suomen Sotatieteellisen Seuran ulospäin näkyvä toiminta — julkaisutoiminta — on osaltaan kuvastellut maanpuolustusalamme tieteellistä tutkimusta, on paikallaan todeta, millainen vuosijulkaisumme on kokoonpanoltaan ja aineistoltaan ollut. Sivumäärältään se on ollut keskimäärin 300-sivuinen. Kahden ensimmäisen numeron jälkeen on vain kerran jääty alle 200 si-

vun. Taloudelliset ja osin käytännöllisetkin syyt ovat rajoittaneet sivumääriä niin, että vain viisi kertaa on ylitetty 350 sivua.

Sarja on ollut tässä mielessä tasainen. Kerrallaan julkaistujen tutkimusten, tutkielmien, esitelmien ja selostusten määrä on vaihdellut kymmenen kahden puolen. Näin on voitu antaa tilaa eri sotatieteiden ja maanpuolustuskysymysten käsittelylle. Toimitusperiaatteena onkin ollut, ettei samaan vuosinumeroon sisällytetä samalta sotatieteen alalta kahta artikkelia tai tutkielmaa useampaa. Tämä on saattanut aiheuttaa jonkin arvokkaankin tutkimuksen poisjäämisen ja ehkä tieteelliseltä painoltaan keveämmän kirjoituksen pääsemisen tilalle. Tällainen arviointi on kuitenkin varsin tulkinnanvarainen, sillä kukapa osaa tieteellisesti punnita jonkin taistelutaktillisen pohdinnan ja mittausteknillisen detaljin selvittelyn keskinäistä tieteellistä painoa. Alusta alkaen on tavoitteena ollut kattaa tasaisesti sotatieteiden laaja kenttä ja pysytellä ajankohtaisten problemien tasalla.

TIEDE JA ASE -julkaisun 34 numeron sisällysluettelot koostuvat lähes 300 varsinaisesta tutkimus- tai artikkelinimikkeestä. Toimitusluontoiset nimikkeet on jätetty edellisessä huomioon ottamatta. Artikkelit jatkautuvat aihepiireittäin seuraavan yleisryhmittelyn mukaan

— yleismaanpuolustus- ja -poliittiset aiheet	40	=	14 %
— strategia ja yleiset sotatieteet	20	=	7 %
— teoreettinen taktiikka	15	=	5 %
— organisaatio, esikuntapalvelu, johtaminen	20	=	7 %
— sotahistoria, yleinen	20	=	7 %
— sotahistoria, Suomen	40	=	13 %
— maavoimien aselajit, taktiikka ja organisaatiot	45	=	15 %
— merivoimien aselajit	15	=	5 %
— ilmavoimien aselajit	20	=	7 %
— asetekniikka, teknilliset erikoiskysymykset	35	=	12 %
— erillisiä yksittäisaiheita	25	=	8 %

Eri aihepiirien keskinäisessä asemassa on vuosien mittaan tapahtunut vain vähäisiä muutoksia. Ehkä selvintä on yleisten turvallisuuspoliittisten aiheiden lisääntyminen viime vuosina ja sotahistorian suhteellisen korostetun aseman taantuminen alkuvuosista. Molemmat piirteet ovat hyvin perusteltavissa. Ehkä vaikeammin perusteltavissa on taktillisten tarkastelujen vähäisyys, sillä tulisihan suomalaisen sotatieteellisen tutkimuksen tähdätä nimenomaan suomalaisiin olosuhteisiin perustuvan taktiikan — ”suomalaisen sodan doktriinin” — tutkimukseen ja kehittämi-

seen. Ei riitä se, että tämä tutkimus oli ennen sotia TIETEEN JA ASEEN sivuilla suhteellisen vilkasta ja että suomalainen taktiikka osoitautui kokeessaan onnistuneeksi. Tekniikka ja muutkin muutokset ovat tuoneet taktiikan tutkimukselle uusia haasteita. Se ettei näihin oteta kantaa TIETEEN JA ASEEN sivulla ei kuitenkaan merkitse, etteikö haasteita olisi otettu vastaan.

Oma mielenkiintonsa on myös sillä, että asetekniikka ja teknilliset erikoisaiheet ovat saaneet vain 12 %:n osuuden kaikista artikkeleista. Luulisihan, että aikaansa seuraava meikäläinen sotatieteellinen tutkimus suuntautuisi suhteellisesti voimakkaammin asetekniikan ja elektroniikan saavutusten ja sovellutusten tutkimukseen suomalaisia maasto- ja ilmas-to-oloja sekä teollisia resursseja silmälläpitäen. Samaa on sanottava suojelualan probleemoista sekä kenttäpalveluksessa tärkeiden materiaalinimikkeiden tutkimuksesta. Nykyaikainen teknis-luonnontieteellinen tutkimus edellyttää kuitenkin siinä määrin määrärahoja sekä teollisuus- ja laboratoriotiloja, ettei vapaa virkapalvelun ohella tapahtuva tutkimus tunnu puolustusvoimien henkilöstön keskuudessa enää tarkoituksenmukaiselta. Käytännössä sellainen rajoittuu suurelta osin vastaavan alan kirjallisuuden, lähinnä aikakauslehdistön seuraamiseen, jonka perusteella voidaan kyllä tehdä omia olojamme koskevia päätelmiä, ainakin laatia antoisia selostuksia. Mainitun rajoituksen ei siksi tulisikaan pelottaa asiaan kiinnostuneita käymästä myös teknillisiin teemoihin käsiksi.

Edelleen TIETEEN JA ASEEN sisällysluetteloa tarkastellessa kiintyy huomio siihen, että kirjoittajien lukumäärä on suuri. Pyöreästi lasien kaikkiaan 200 nimeä on kirjoittajien luettelossa. Näistä on noin 10 % seuran ulkopuolisia ja siis 180 jäsentä, suomalaista yleisesikuntaupseeria. Tässäkin suhteessa hajonta on verraten suuri, merkitseehän se sitä, että noin joka seitsemäs seuran jäsen on ollut mukana kartuttamassa yhteisen vuosijulkaisun sisältöä. "Ammattikirjoittajia" on ollut vähän. Vain yksi on saanut nimensä miltei joka kolmanteen numeroon — 10 kertaa —, viiden tai sitä useamman tutkielman tai artikkelin kirjoittajia on lisäksi vain 5 ja 3 tai 4:ään päässeitä on 15.

Tämä osoittaa sinänsä elinvoimaista tutkijapohjaa ja jäsenistön laajaa harrastusta. Toisaalta taas useassa tapauksessa yhden tutkimuksen kirjoittajan anti on hänen oman SKK-diplomityönsä saattaminen vuosikirjassa julkaistavaan asuun toimituskunnan tilauksen perusteella. Vaikka tämä hieman lieventääkin kuvaa jäsenistön oma-aloitteisen aktiivisuuden laajuudesta, se ei kumoa sitä tosiasiaa, että TIEDE JA ASE on saanut artikkelinsa leveältä yleisesikuntaupseerintamalta.

Edellä on todettu, että vuosijulkaisumme koko sivumäärä nousee jo

kymmeneen tuhanteen, että se on sotavuosien taukoa lukuunottamatta ilmestynyt jatkuvan säännöllisesti vuodesta 1933 alkaen, että sen artikkelien aihepiiri kattaa varsin tasapuolisesti sotatieteen keskeiset pääalueet ja että sillä on ilmestymisaikanaan ollut jo 200-miehinen avustajajoukko, joka 90 %:sti koostuu oman Sotakorkeakoulumme kasvattamista yleisesikuntaupseereista.

Näistä neljästä toteamuksesta voidaan tehdä vastaavat muodolliset päätelmät. Julkaistujen tutkimusten yhteissivumäärä on varsin mittava, toiminnalla on täysin vakuuttava jatkuvuus, tutkimus ei ole urautunut tietyille erikoisaloille ja tutkijavoima on ollut tasaisesti uusiutuvaa.

Tieteellistä tutkimusta arvioitaessa eivät kuitenkaan edellä esitetyt päätelmät ole sellaisenaan painavia. Tutkimuksen arvon mittoina on totuttu pitämään tiettyjä tieteellisiä, sellaisenaan vaikeasti määriteltäviä kriteereitä, tutkimuksen omaperäisyyttä ja luovuutta sekä — varsinkin sovelletuissa tieteissä — tuloksia.

Tieteellisyyskriteereitä sen enempää erittelemättä on todettava, että julkaisuasteelle asti päässeet artikkelit ovat läpikäyneet vuosien kuluessa muotoutuneen arvostelukierroksen, jollaiseen ei pariin vuosikymmeneen ole tarvinnut tehdä sanottavia muutoksia. Kunkin seuralle jätetyn työn arvostelee ensin ao sotatieteen alan asiantuntijoista — ansioituneista vanhemmista yleisesikuntaupseereista — koottu jaosto, jolle yleensä virkatehtävissään ko aiheen piirissä työskennellyt pääarvostelija on antanut seikkaperäisen lausunnon. Jaostoarvostelut käsitellään toisiinsa vertaillen arvostelijaostojen vanhimpien yhteisessä istunnossa, jossa niistä laaditaan seuran johtokunnalle arvosteluyhteenvedot lausuntoineen töiden palkitsemisesta sekä julkaisusuositukset. Arvosteluissa kiinnitetään huomiota tutkimuksen itsenäisyyteen, sen omaperäisyyteen, tutkimustulosten loogisuuteen sekä työn ajankohtaiseen reaaliarvoon ja merkitykseen upseerien jatkokoulutuksen kannalta sekä julkisuudessa yleensäkin. Mikäli kyseessä on ollut tutkimus, joka on käsitellyt tiettyä luonnontieteiden — joskus muunkin yleisen tieteenalan erikoiskysymystä, on lausuntoja pyydetty ulkopuolisiltakin asiantuntijoilta.

Edellä jo mainittiin, että työn julkaistavuuteen vaikuttavat sekä siitä annettu arvostelu sinänsä että se, miten kunkin vuosikirjan sisältö saataisiin mahdollisimman laaja-alaiseksi. Tästä toimitusperiaatteesta huolimatta voidaan olettaa, että aiemmin mainitut 10 000 sivua ovat olleet tieteelliset mitat täyttävää tai muuten sisällöltään puolustusvoimiemme tutkimus- ja korkeakoulutustasoa vastaavaa tekstiä.

Sovelletuista tieteistä, jollaisia sotatieteet valtaosaltaan ovat, puhuttaessa kysytään yleensä aina, mitä tuloksia tutkimuksista on saatu. Esi-

teltäessä TIETEEN JA ASEEN asemaa eräänlaisena sotatieteiden "näyteikkunana" mentäisiin asiattomuuksiin, jos vuosikirjassa julkaisuilla tutkimuksilla väitettäisiin olleen tiettyjä "tuloksia" sinänsä. Enimmäkseen on esillä ollut juuri näiden tulosten tarkastelu tai tutkimuksen asteelle tulleiden ongelmien selvittely. Kyllä tulokset on siirrettävä virkatutkimuksen puolelle unohtamatta kuitenkaan sitä, että monet ideat syntyvät usein juuri vapaan tutkimuksen piirissä ja että jatkuvuutta edustava forum kantaa vapaata tutkimusharrastusta, josta virkatutkimuskin tehostuu.

Sotilasalan tutkimuksesta on huomattava osa salaista. Tämän lisäksi se on valtaosaltaan puolustusvoimien ajankohtaisiin kehittämiskysymyksiin kiinteästi kytkettyä tavoitetutkimusta. Nämä näkökohdat yhdessä johtavat siihen, että sotatieteellinen tutkimus niin meillä kuin muuallakin tapahtuu voittopuolisesti virkaportaissa ja suljettujen ovien takana. Puolustusvoimilla on omat laitoksensa nimenomaisesti sotilasalan erikoistutkimuksiin ja koetoimintaan. Mutta mitä monipuolisemmin puolustuslaitosten tekninen kehittäminen kytkeytyy yleiseen tekniseen ja teolliseen kehitystyöhön ja mitä kiinteämmin turvallisuuspoliittinen päätösten etsintä on riippuvuussuhteessa yhteiskuntien sisäisistä ja ulkopuolisista muutosprosesseista, sitä enemmän sotatieteellinen tutkimus liittyy yleiseen tutkimukseen ollen osa valtakunnallista tutkimusohjelmaa.

Tapausittain tarkasteltuna tämä merkitsee varsinkin pienissä valtioissa kuten meillä, missä resurssit ovat rajoitettuja niin henkilöstöä kuin laitteistoakin ajatellen, myös sitä, että puolustusvoimien tutkimuksia siirretään tilaustöinä keskeisiin siviilitutkimuslaitoksiin tai — varsinkin hankintaprojektien kyseessä ollen — toimittava teollisuuslaitos osallistuu merkittävästi alan tutkimukseen. Tällöin puolustusvoimien tutkimusosuudeksi jää teknisessä mielessä lähinnä testaus. Käyttötutkimus kenttäoloissa lasketaan useinkin käyttöpuolen asiaksi, ainakin sen tutkimusaspekti koetaan vain toissijaisesti.

Puolustusvoimien piirissä tapahtuvasta teknisestä tutkimus- ja kehittämistoiminnasta sekä maanpuolustuksen tieteellisen neuvottelukunnan ja sen kautta siviilipiirien osuudesta puolustustutkimuksessa on ollut tyhjentävät esitykset TIETEEN JA ASEEN n:o:ssa 33 vuodelta 1975. Näiden kirjoitusten aihepiiristä on löydettävissä olennainen osa puolustusvoimien omaa ja tilaustyönä tehtyä tutkimusta.

Laajan ja nimenomaisesti puolustusvoimille kuuluvan tutkimusalan muodostaa määrätietoinen jatkuva ohjesääntötyö, joka on laadultaan lähinnä taktiikan tutkimusta. Ehkäpä juuri taktiikan tutkimukseen antautuneiden keskittyminen tähän virkatutkimukseen on eräs syy siihen, ettei

vapaan tutkimuksen puolella ole esiintynyt vastaavia aiheita odotetussa määrin. Koska kyseessä on myös menetelmätutkimus ja siihen liittyvä organisaatiotutkimus, jollainen varsinkin kehittelyvaiheessa on salaista, on tämäkin ollut omiaan pidättämään taktillisia aiheita julkisivun takana.

Varauksetta voidaan sanoa, että pääosa maassamme suoritettavasta sotatieteellisestä tutkimuksesta tapahtuu virkatyönä esikunnissa, tutkimuslaitoksissa ja sotakouluissa. Osittain se kytkeytyy kiinteästi jokapäiväisen palvelun virkarutiiniin, osittain taas tapahtuu tietoisesti suljettujen ovien takana. Tutkijanmieleen kuuluu kuitenkin aina myös pyrkimys itsenäisyyteen tutkimuksessa ja halu toteuttaa itseään myös julkisuudessa. Onhan julkinen kritiikki eräs henkisen työn kiihoke. Useassa tapauksessa vapaa tutkimus tapahtuukin juuri näiltä lähtökohdilta virkatutkimuksen "sivutuotteena". Tämä on tullut sitten näkyviin TIETEEN JA ASEEN sivuilta, jos kohta ei ole syytä unohtaa sitäkään, että useat ase-lajisäätiöiden ja -yhdistysten julkaisut ovat tarjonneet tilaa upseeriston tutkielmien ja erilaisten palvelukysymysten pohdiskelujen julkistamiselle.

Suomen Sotatieteellinen Seura on nähnyt toiminnassaan jo vanhahtaan ns sisäisen ja ulkoisen toiminnan. Sisäiseen kuuluu seuralle jätettyjen tutkimusten arvostelu ja apurahojen myöntäminen ja esitelmätoiminta — nykyisin keskimäärin 8 alan ammattiesitelmää yleisissä kuukausikokouksissa ja toistakymmentä esitelmää tai alustusta harrastajapiiriin istunnoissa vuosittain. Tämä merkitsee varsin monipuolista ja herätteitä antavaa toimintaa. Tästä korjataan satoa sekä virkatehtävissä että julkaisu-toiminnassa, joka käsittää seuran ulkoisen, ulospäin näkyvän toiminnan.

Vuosijulkaisu TIEDE JA ASE on viime aikoina kattanut miltei täysin tämän toimintasektorin Koska TIEDE JA ASE esittelee koko puolustusvoimia ajatellen säännöllisimmin jatkuvaa, monipuolisimmin puolustusvoimien probleemeihin paneutuvaa ja myös kiinteimmin vapaata tutkimusta, on oikeutettua nimittää tätä puolustustutkimuksemme ja sotatieteellisen toimintamme julkisivuksi. Edellä on todettu, miten monipuolista on puolustusvoimien tutkimus kokonaisuudessaan. Tässä yhteydessä onkin paikallaan käyttää tuota kulunutta "jäävuorivertausta". Kuten meressä ajelehtivasta jäävuoresta on vain kymmenes osa näkyvissä, niin voidaan sanoa TIETEESSÄ JA ASEESSA julkaistujen tutkimusten edustavan vain vastaavaa näkyvissä olevaa sotatieteellisen tutkimuksen osaa. Mutta kuten jäävuoren huippukin pinnan yläpuolella on suhteessa koko vuoreen, samoin on vapaan tutkimuksen aktiivisuus ja elinvoima suhteessa puolustusvoimien yleiseen tutkimustilanteeseen.

Pelkistetysti voidaankin päätellä, että vapaan ja virkatutkimuksen kesken on olemassa määrällisesti tietty suhde. Sama pätee myös tutkimusten sisällön suhteen. Puolustustutkimus pyrkii aina olemaan kiinteästi ajassa mukana. Sille on suorastaan ominaista, että se on voittopuolisesti melko lyhyen tähtäyksen tavoitetutkimusta. Myös vapaassa tutkimusharrastuksessa suuntautuu tutkijain mielenkiinto niihin aiheisiin, jotka ovat ajankohtaisia jos kohta sen on käytännössä nojaututtava enemmän teoriaan kuin laboratorioissa suoritettu virkatutkimus.

Koska vapaan ja virkatutkimuksen suorittajat ovat pääasiassa samaa joukkoa säteilee tutkimuksen taso myös toisesta toiseen. Kun tämä taso on vapaan tutkimuksen forumilla todettavissa korkeaksi, seuraa siitä loogisena johtopäätöksenä, että myös virkatutkimus on pätevien voimien hallussa.

Mikäli edellä esitetyt toteamukset, että sotatieteellisen tutkimuksen kokonaiskentällä vapaa ja virkatutkimus ovat jatkuvassa toisiaan heijastavassa suhteessa niin määrällisesti, laadullisesti, tasollisesti kuin aiheiden valinnankin osalta pitävät paikkansa, on TIETEEN JA ASEEN lehdillä julkisuudessa esitetyllä tutkimuksella tietty näytearvo. Tämä asettaa Suomen Sotatieteellisen Seuran julkaisutoiminnalle vaativat velvoitteet. TIEDE JA ASE on osavastuussa siitä, millaista arvontoa puolustusvoimien tutkimustoiminta saa osakseen.

Kysymys ei kuitenkaan ole eikä saa edes ensisijaisesti ollakaan puolustustutkimuksen osakseen saamasta arvostuksesta ja sen uskottavuudesta. Tärkeätäähän tämäkin on, sillä vielä meillä on piirejä, joiden mielestä puolustuslaitos on vain väkivallan eikä suinkaan maanpuolustusta palvelevan hengenviljelyn tyyssija. Kysessä on merkittävältä osalta myös innoittaa ja informoida puolustustutkimuksesta kiinnostuneita eri siviilipiirien tiedemiehiä. Vaikka maanpuolustuksen tieteellinen neuvottelukunta onkin jo 15 vuoden ajan ollut yhdyssiteenä siviilitutkijoiden ja puolustusvoimien välillä, on kaikkien saatavissa oleva tieteellinen julkaisu arvokas lisä näille yhteyksille. TIEDE JA ASE on viime aikoina antanut aiempaa enemmän tilaa myös seuramme jäsenistöön kuulumattomien tutkijain puheenvuoroille. Tämäkin sopii puolustustutkimuksen julkisivun kuvaan, sillä onhan turvallisuuspoliittinen sekä viime sotiimme kohdistuva tutkimus vallannut viime vuosina lisää alaa siviilitutkijoiden piirissä.

Yliarvioimatta TIETEEN JA ASEEN merkitystä puolustustutkimuksen esittelijänä puolustusvoimien ulkopuolelle ja sen merkitystä sotilas- ja siviilipiirien intressejä yhdistävänä tieteellisenä julkaisuna, on kuitenkin muistettava sen keskeinen merkitys sotatieteellisen tutkimuksem-

me innoittajana ja opastajana sekä väylänä, jota myöten monet sotilas-tutkijat saavat puheenvuoronsa julkisuuteen.

Tällaisena Suomen Sotatieteellisen Seuran vuosijulkaisu TIEDE JA ASE säilyttää ennakkoluulottoman vireytensä ja tutkimustensa ajankoh-taisen mielenkiinnon sekä juuri tällaisena asemansa sotatieteellisen tutki-muksemme edustavana julkisivuna.